

pozna nobene mere. Niso si ga mogli misliti drugače, kakor kakega cinika in najčudnejše pravljice so se širile o njem. Bêlinskij je bil izgnan z univerze; sovražniki so trdili, da zavoljo nemarnega življenja, uradna poročila pa pravijo, ker se je premalo učil! Vedel sicer Bêlinskij res ni mnogo, kakor zatrjuje Turgenev, ali temu ni on kriv, krivo je uboštvo, ki ga je nadlegovalo od mladih let, slaba odgoja, nesrečne razmere, boleznj in razven tega neprestana borba za vsakdanji kruh; sicer pak je rusko literaturo n. pr. poznal izvrstno. Ali bil je, kar je za literarnega kritika največje vrednosti, centralna natura, kakor se izraža Turgenev; z vsem svojim bitjem je bil blizek narodu, kateri je tako rekoč bil v njem utelešen. Estetični čut mu je bil skoraj nezmojljiv; on se ni dal upogibati zunanjim vplivom in vetrom. „Med vrstami brati“ ni razumel noben tako, kot on. Kakor se je prikazala nova razprava, nov roman, nova pesen, povest, — noben ni niti prej, niti bolje nego Bêlinskij podal o njej pravilno oceno, izpregovoril resnično, prepričujočo besedo. Lermontov, Gogolj, Gončarov, Nekrásov — ali ni on prvi pokazal na nje in objasnil njih pomen? In koliko drugih! Druga njegova znamenita lastnost kot kritika bil je njegov razum za to, kar je najprej treba storiti. V tem ga ni dosegel nobeden iz poznejših kritikov, niti Dobroljubov, niti Pisarjev.*)

(Dalje prihodnjič.)

Književna poročila.

III.

Nove hipoteze o glagolici in cirilici.

(Konec.)

4. Vpraša se, kdo je izumel glagolico, kdo cirilico in kedaj? Po vsem, kar se je reklo do sedaj, vidi se, da to vprašanje prav za prav ni umestno. Kdo je albansko pismo pomagal na posodo vzeti in prestrojiti za slovanski jezik, to ostane pač večna uganka, da se je pa to zgodilo od početka 8. stoletja do l. 886. zdi se pisatelju gotovo. Tudi gledé prvega ustrojitelja cirilice ne ve pisatelj nič določnega; po mnenji njegovem treba si je mi-

*) O preslavnem ruskem kritiku Bêlinskem bode „Ljubljanski Zvon“ v drugi polovici tekočega leta prinesel korenito studijo, katero nam je spisal g. prof. dr. Fr. J. Celestin. Ured.